Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland

Bezoekadres:
Prins Bernhardplein 112
1508 XB Zaandam

Postadres:
Postbus 150
1500 ED Zaandam
Telefoon 088 751 20 00
info@vrzw.nl
www.vrzw.nl

Gemeente Waterland
Postbus 1000
1140 BA MONNICKENDAM

Datum 9 april 2020
Onze referentie Alguit/15277
Uw referentie
Uw brief van

Telefoon 088 751 2006
E-mail r.wiemerink@vrzw.nl
Onderwerp Jaarstukken 2019

Geachte Gemeenteraad,

Hierbij doen we u de Jaarstukken 2019 toekomen. Het Algemeen Bestuur VrZW heeft de voorlopige Jaarstukken op 3 april 2019 vastgesteld. Conform artikel 24 van de Gemeenschappelijke regeling VrZW sturen wij u de jaarstukken ter kennisname toe. Hoewel u niet gevraagd wordt een zienswijze op de voorlopige jaarstukken te formuleren, kunt u de jaarstukken wel betrekken bij uw zienswijze op de Ontwerpbegroting 2021.

Beleidsinhoudelijke ontwikkelingen
De Veiligheidsregio werkt samen met haar partners aan een veilig Zaanstreek-Waterland. De meest in het oog springende activiteiten en resultaten staan hieronder weergegeven:

- Het jaar 2019 heeft in het teken gestaan van de bezuinigingsopdracht die op 24 juni 2019 is opgelegd door het Algemeen Bestuur VrZW aan de organisatie. Naast het uitvoeren van de reguliere taken op het gebied van brandweerzorg, geneeskundige hulpverlening en crisisbeheersing en rampenbestrijding, heeft de organisatie veel van haar capaciteit ingezet voor het in beeld brengen van de mogelijkheden en onmogelijkheden om een gedegen afweging te maken in dit kader. Dit heeft geleid tot definitieve besluitvorming in de bestuursvergadering van 6 december 2019. De zestien bezuinigingsmaatregelen die vanuit de organisatie zijn voorgesteld, zijn geaccordeerd door het Algemeen Bestuur VrZW en worden geïmplementeerd in 2020/2021.
- Vanwege de bezuinigingsopdracht is er geanticipeerd op het mogelijk schrappen van enkele formatieplaatsen en is besloten om een aantal vacatures vooralsnog niet in te vullen. Dit leidde met name in het tweede halfjaar van 2019 tot besparingen op de salarisbegroting, naast de loonruimte die ontstond door reguliere vacatureruimte.
- Naast de bezuinigingsopdracht is er in 2019 gewerkt aan de doorontwikkeling van de organisatie. Onder meer het versterken van het projectmatig en programmatisch werken binnen de organisatie heeft concretere invulling gekregen. Verder zijn er nog twee pijlers uitgewerkt, te weten het project "Innovatie Brandweerposten" en een goede organisatorische inbedding van multi-taken en risicobeheersing in de organisatie.
- Op verzoek van het Algemeen Bestuur is er een onderzoek gedaan naar een verdere samenwerking tussen VrZW en de GGD. Er is een advies aan het bestuur

gepresenteerd over de mogelijke samenwerking op het gebied van de bedrijfsvoeringsfuncties en daaropvolgend zijn de mogelijkheden om de GGD en VrZW samen te huisvesten onderzocht. In de bestuursvergadering van 6 december is het totaalbeeld aan uitkomsten gedeeld en besproken.

- Rondom de huisvesting aan het Prins Bernhardplein zijn tal van ontwikkelingen te noemen, die in samenhang met elkaar dienen te worden bezien. Allereerst is de staat van de technische installatie (inrichting) van dit oefencentrum verouderd, waardoor maatregelen moeten worden getroffen. In 2019 zijn de direct noodzakelijke investeringen gedaan, echter voor een toekomstbestendig gebruik zijn er nog aanvullende investeringen nodig.
  Tevens zijn aan het Prins Bernhardplein de werkplaatsen van de brandweer (onderhoud & techniek) gevestigd. Hier wordt een groot deel van het onderhoud en beheer uitgevoerd van ademlucht, voertuigen en overige uitrustingsstukken. De afgelopen jaren is het aantal werkplaatsen binnen VrZW teruggebracht van 5 naar 2, waardoor intensivering van het gebruik van de werkplaats PBP plaatsvindt en daarmee sneller veroudering van het totale onderhoudsmaterieel optreedt. Daarnaast zijn er nieuwe eisen ten aanzien van schoon en veilig werken. Op voornoemde investeringen zijn echter twee belangrijke ontwikkelingen van invloed, waardoor hier nog niet eerder voorstellen voor zijn gedaan:
  - Onderzoek gezamenlijke huisvesting met de GGD; zodra definitieve richting is aangegeven door het bestuur, kunnen definitieve stappen worden gezet.
  - Ontwikkeling omgeving Prins Bernhardplein, woonwijk Oostzijderveld: aan de achterzijde van het gebouw wordt gewerkt aan de ontwikkeling van een woonwijk. Deze ontwikkeling stelt eisen aan het gebruik van het Prins Bernhardplein t.a.v. geluid -en milieu normen. Hierover vindt overleg plaats met gemeente Zaanstad. Van belang daarbij is dat er geen -of minimale beperkingen in het gebruik optreden voor het oefencentrum en de werkplaatsen.

- *Wet Normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) en Wet Gelijke Behandeling*
  Door het Veiligheidsberaad is afgelopen periode nagedacht over het systeem dat wordt gebruikt inzake de vrijwilligheid bij de brandweer in Nederland. Kenmerkend voor het huidige brandweerstelsel in Nederland zijn de uniforme eisen die worden gesteld aan vrijwilligers en beroepsbrandweerlieden. Juridisch gezien kan dit construct echter in zijn huidige vorm niet meer blijven bestaan; de rechtspositie van de vrijwilliger geeft strijd met de Europese regelgeving. Om te komen met oplossingsrichtingen in dit kader is op landelijk niveau een denktank in het leven geroepen, die een eerste inventarisatie heeft gedaan gemaakt inzake mogelijke voorstellen en de uitvoerbaarheid ervan. De veiligheidsregio's hebben zich vervolgens gezamenlijk gebogen over de voorgestelde 'taakdifferentiatie', over de toekomst van de vrijwilligheid en wat dit voor de brandweer betekent. In 2020 zullen naar verwachting verdere besluiten hieromtrent worden genomen.
  Omdat het nog steeds in de lijn der verwachting ligt dat de wijzigingen in de rechtspositie van de vrijwilligers naast taakinhoudelijke ook financiële gevolgen heeft, is de bestaande bestemmingsreserve hiervoor gehandhaafd.

Samenwerkingsverbanden

- De Brandweerschool Noord-Holland (BWS NH) heeft op 15 juli 2019 haar deuren geopend als hét gezamenlijke opleidingsinstituut voor de brandweerregio's Kennemerland, Noord-Holland Noord en Zaanstreek-Waterland. Het stafbureau van de BWS NH, van waaruit organisatorisch werk zoals planning en didactische en onderwijskundige ondersteuning plaatsvindt, is gehuisvest in het pand van VrZW in

Zaandam. Met de oprichting van de BWS NH heeft de ambitie om door samenwerking tot kwalitatief beter brandweeronderwijs te komen, definitief vorm gekregen. Dit heeft eind 2019 geresulteerd in een positieve beoordeling vanuit het Instituut Fysieke Veiligheid inzake de kwaliteit van het onderwijs.

- Instelling GHOR Zaanstreek-Waterland. Op 29 juni 2018 stemde het Algemeen Bestuur in met de inrichting van een eigen GHOR-organisatie in Zaanstreek-Waterland. Hier is vervolgens verder invulling aangegeven door de aanstelling van een kwartiermaker met de opdracht om de GHOR-organisatie Zaanstreek-Waterland vorm te geven conform het vastgestelde organisatieplan. In maart/april 2019 heeft de concrete werving van medewerkers voor de GHOR plaatsgevonden. Daarnaast is het convenant met GHOR Amsterdam-Amstelland opgezegd. Het jaar 2019 is een overgangsjaar geweest, waarbij GHOR Amsterdam-Amstelland een deel van de werkzaamheden voor Zaanstreek-Waterland is blijven uitvoeren.
- Instelling Meldkamer Noord-Holland. Medio mei 2019 heeft de totale samenvoeging van de meldkamers politie, brandweer en ambulancezorg plaatsgevonden op de nieuwe meldkamerlocatie in Haarlem; de verhuizing van meldkamer Zaanstreek-Waterland hiernaartoe was reeds 5 juni 2018 afgerond. De marechaussee zal later aansluiten. Omdat de samenvoeging van alle disciplines in 2019 nog niet is afgerond, heeft de verrekening van de frictiekosten nog niet plaatsgevonden waardoor de bestemmingsreserve die hiervoor gevormd is pas in de loop van 2020 zal worden afgewikkeld
- In 2019 zijn de voorbereidingen getroffen voor de migratie naar het nieuwe communicatienetwerk C2000. In het eerste kwartaal 2020 zal deze operatie in zijn totaal worden afgerond.

  Op 19 januari 2019 is het Young Fire & Rescue Team Markermeergebied officieel van start gegaan met 15 jongeren, waaronder 10 jonge dames. Wat ooit begon met het idee om een derde Jeugdbrandweerkorps op te richten – als kweekvijver voor de reguliere repressieve brandweer- heeft een bredere doelstelling gekregen: namelijk een maatschappelijk betrokken jeugd. Niet alleen gericht op repressief brandweeroptreden, maar op 'veilig leven en hulpverlening in brede zin'

Financieel

Financieel sluit de jaarrekening 2019 met een voordelig resultaat van € 596.069. Het begrotingsjaar 2019 overziend zijn de volgende belangrijke ontwikkelingen te noemen:

Lagere salariskosten en inhuur derden

Hoewel bij de 2e bestuursrapportage al een deel van het salarisbudget werd afgeraamd, zijn er ook in het tweede halfjaar minder kosten gemaakt. Belangrijkste redenen zijn het openhouden van enkele vacatures vanwege de bezuinigingstaakstelling en het ontstaan van nieuwe vacatures.

Hogere opbrengsten uit detacheringen

Medio 2018 zijn enkele (uitgaande) detacheringscontracten verlengd, waardoor in 2019 aanvullende opbrengsten zijn ontvangen.

Ontwikkelingen gemeenschappelijke meldkamer

Tijdens de voorbereidingen om te komen tot een gemeenschappelijke meldkamer zijn met de partners afspraken gemaakt over de verrekening van frictiekosten en inbreng van besparingen. Zo zou VrZW de besparingen in geheel 2019 nog inbrengen als voordeel voor alle deelnemers. Echter is na de samenvoeging van de meldkamers eind mei 2019

besloten om de besparingen vanaf dat moment bij de deelnemers te laten. Dit levert een eenmalige meevaller op.

Dotatie voorziening 'WW risico werkgever'
Vanwege de beëindiging van het dienstverband van een medewerker begin 2018, is in de jaarrekening 2019 de al aanwezige voorziening op het noodzakelijke niveau gebracht.

Hogere kosten voor opleiden en oefenen.
Er is in 2019 een inhaalslag gemaakt op gebied van realistisch oefenen. Daarnaast zijn meer opleidingskosten gemaakt i.v.m. de hercertificering van duikers, instroom van nieuw personeel en verloop bij de 24-uursdienst van Purmerend.

Investeringsniveau in 2019.
In 2019 werd een inhaalslag gerealiseerd wat betreft de investeringen die uit voorgaande jaren werden overgeheveld. Door strakker te sturen op de investeringsplanning werd de 'achterstand' met € 1,6 miljoen ingelopen.

Mutatie reserves

- De *bestemmingsreserve "Meldkamer"* beoogd de aanloop- en inrichtingskosten van de regionale meldkamer op te vangen. Deze kosten worden door alle partners bij Veiligheidsregio Kennemerland gedeclareerd en omdat eind 2019 nog niet alle partners naar de nieuwe meldkamer zijn verhuisd, konden de frictiekosten nog niet verrekend worden. In de loop van 2020 zullen deze met alle deelnemers worden verrekend. Er zijn daarom in 2019 geen frictiekosten verantwoord en om die reden hoeft er geen onttrekking uit de bestemmingsreserve plaats te vinden. De huidige stand van deze reserve is naar verwachting voldoende om de afrekening van de aanloopkosten te kunnen dekken.
- De *bestemmingsreserve WNRA* kwam in 2019 ook nog niet tot afwikkeling. De landelijke discussie over de gevolgen van de wetgeving leidde in 2019 tot nadere onderzoeken over taakdifferentiatie van vrijwilligers. Pas als die onderzoeken zijn afgerond, wordt inzichtelijk wat de wetgeving voor de positie van de vrijwilligers in Zaanstreek Waterland betekent en wat daarvan de financiële consequenties zijn. Om die reden is niet duidelijk of de bestemmingsreserve WNRA op voldoende niveau is om de mogelijke kostenstijging in 2021 op te vangen. De begroting 2021 houdt namelijk nog geen rekening met de mogelijke gevolgen van de invoering van de taakdifferentiatie en de WNRA. Indien de implementatie hiervan in 2021 meer kost dan het gereserveerde bedrag, zullen de meerkosten conform de verdeelsleutel 2021 verdeeld worden over de acht gemeenten.

Resultaatbestemming
Het Algemeen Bestuur stelt bij de voorlopige vaststelling van de jaarstukken voor om het positief resultaat van €596.069 terug te betalen aan de gemeenten. Dat leidt tot de volgende verdeelstaat:

Gemeente	Vastgestelde Begroting 2019	Verdeling resultaat 2019	Definitieve bijdrage 2019
Beemster	€ 794.127	€ 18.866	€ 775.261
Edam-Volendam	€ 2.495.216	€ 59.280	€ 2.435.936
Landsmeer	€ 756.992	€ 17.984	€ 739.008
Oostzaan	€ 659.868	€ 15.677	€ 644.191
Purmerend	€ 5.952.668	€ 141.420	€ 5.811.248
Waterland	€ 1.443.997	€ 34.306	€ 1.409.691
Wormerland	€ 1.272.603	€ 30.234	€ 1.242.369
Zaanstad	€ 11.714.375	€ 278.302	€ 11.436.073
Totaal	€ 25.089.846	€ 596.069	€ 24.493.777

Het Algemeen Bestuur is zich ervan bewust dat de terugbetaling aan de gemeenten gebeurt ondanks het feit dat er een aantal financiële risico's bestaan. Zo kunnen de gevolgen van de wetgeving rond de WNRA structurele kostenstijgingen tot gevolg hebben of de bestrijding van de Coronacrisis incidentele kosten. Echter zal de financiële vertaling van die risico's zodra die realiteit worden separaat aan de gemeenten worden voorgelegd.

Tot zover de informatievoorziening met betrekking tot de voorlopige jaarstukken 2019 van VrZW. Mochten er nog vragen zijn, kunt u contact opnemen met mevrouw R. Wiemerink: 088-7512006 of per e-mail: r.wiemerink@vrzw.nl

Met vriendelijke groet,
namens het Dagelijks Bestuur Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland

Voorzitter
J. Hamming

Secretaris
H. Raasing